

Bilaga 14:6 till kommunstyrelsens protokoll den 24 augusti 2005, § 10

PM 2005 RVIII (Dnr 315-1847/2005)

Skäligt pris på fjärrvärme (SOU 2004:136) och Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden (SOU 2005:33)

Remiss från Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Remisstid 8 juli 2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remisserna "Skäligt pris på fjärrvärme" (SOU 2004:136) samt "Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden" (SOU 2005:33) översänds och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har remitterat betänkandena "Skäligt pris på fjärrvärme" (SOU 2004:136) och "Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden" (SOU 2005:33) till Stockholms stad för yttrande. Sammanfattningar i *bilaga 1 och 2*.

Regeringen tillsatte i december 2002 en särskild utredare med uppdrag att se över fjärrvärmens konkurrenssituation på värmemarknaden, föreslå åtgärder för att bättre skydda konsumenter mot oskälighetsprissättning och analysera om det är lämpligt att införa tredjepartstillträde på fjärrvärmemarknaden. Utredningen har genom en rad betänkanden utrett ovanstående frågor och föreslår förändringar för att reglera marknaden och främja en effektivare energianvändning i högeffektiva fjärrvärmeverk.

Utredningen föreslår att fjärrvärmeföretag ska ges skyldighet att ekonomiskt särredovisa fjärrvärmedelen av verksamheten från annan verksamhet som eventuellt förekommer i bolaget. Företagen skall också leverera ett antal nyckeltal som speglar verksamheten och relationen mellan kostnad och pris.

Fjärrvärmekunder skall ges rätt att på begäran förhandla med leverantör, antingen i samband med anslutning eller vid ensidig villkorsändring under löpande avtalstid. Kunden står normalt i styrke- och informationsmässigt underläge i förhållande till leverantören. För att råda bot på detta faktum och för att kundens påverkansmöjlighet inte enbart ska vara av formell art vid förhandlingar och tvister skall möjlighet finnas att tillkalla en tredje neutral part som kan pröva ärendet. Utredningen föreslår därför att en fjärrvärmenämnd inrättas. Nämndens sammansättning utses av regeringen och finansieras med hjälp av en tillsynsavgift som debiteras fjärrvärmeleverantörer i förhållande till volymen av levererad värme/kyla.

Utredningen redovisar en genomgång av metoder för prisreglering med tillhörande konsekvenser. Utredningen konstaterar också att oavsett vilken metod som väljs har den olika negativa och positiva återverkningar för olika områden varför man bör undvika att falla tillbaka på olika prisregleringsmetoder för att trygga kundens ställning gentemot leverantören. Utredningen anser att de åtgärder som föreslås utgör tillräcklig grund för

kundens trygghet i förhållande till leverantören varför prisreglering inte föreslås.

För att öka konkurrensen och förbättra kundens valmöjligheter på fjärrvärmemarknaden behandlar utredningen frågan om tredjepartstillträde till fjärrvärmenät. Utredningen föreslår inte att det ska finnas lagstadgad rätt för tredje part att leverera värme eller kyla till slutkund i annans ledningsnät. Däremot bör det införas regler, där nätägaren åläggs skyldighet att förhandla med potentiell leverantör av värme eller kyla. Leverantörer som kan komma ifråga är främst processindustrier, anläggningar för avfallsförbränning eller stora kunder med överskott av värme- eller kyla.

För att underlätta för kommuner att driva fjärrvärmeverksamhet effektivt föreslår utredningen ett undantag från kommunallagens lokaliseringsprinciper. Undantaget innebär att fjärrvärmeverksamhet får bedrivas utanför kommungränsen. Fjärrvärmeverksamheten utanför den egna kommunen får bedrivas i geografisk närhet till företagets fjärrvärmeverksamhet inom den egna kommunen i syfte att uppnå en mer ändamålsenlig verksamhet.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret samt till Stockholms Stadshus AB för synpunkter.

Stadsledningskontoret tillstyrker i huvudsak utredningens förslag även om vissa förslag är otydliga och i viss mån oklart underbyggda. Det finns problem som medföljer olika typer av prisregleringsmekanismer. Oavsett konstruktion bör taxan ha en stor rörlig del som befrämjar energisparande. Förslaget om en tillsynsmyndighet med tillhörande nämnd anser stadsledningskontoret är bra och leder även det till att kundens trygghet förbättras. Stadsledningskontoret vill dock påpeka vikten av att inte bygga upp onödigt stora administrativa funktioner som är resurskrävande.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB anser att utredaren till största delen gjort en rimlig avvägning mellan de olika intressen som han haft att ta hänsyn till. Koncernledningen har därutöver inhämtat synpunkter från dotterbolagen AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem, AB Familjebostäder. SISAB och CentrumKompaniet i Stockholm AB har tillfrågats men ej inkommit med svar. Bostadsbolagen tillstyrker i stort utredningens förslag, men AB Svenska Bostäder och AB Stockholms hem anser att möjligheterna för tredjepartstillträde bör underlättas ytterligare.

Mina synpunkter

Jag är positiv till utredningens förslag som syftar till att främja en effektivare energianvändning och stärka konsumenterna i förhållande till fjärrvärmeleverantörerna. Det är bra att samhällets kontroll och inflytande över fjärrvärmemarknaden stärks och att pristransparensen ökar. Fjärrvärme är ofta bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Fjärrvärme har hög verkningsgrad, är säkert och resurssnålt samtidigt som det finns möjlighet att utnyttja tillgängliga biobränslen, avfallsbränslen och spillvärmeströmmar från t.ex. industrier. Det är dock viktigt att påpeka att fjärrvärme kan betraktas ekologiskt hållbar först om den baseras på förnybara energikällor samt att även när det handlar om fjärrvärme måste vi arbeta för minskad energiförbrukning.

Jag ställer mig bakom utredningens ambition att förbättra kundens relation till sin fjärrvärmeleverantör genom en rad förslag. Det faktum att en kund låser fast sig vid en leverantör för lång tid framöver i form av kännbara investeringar får konsekvenser i förhandlingssituationer och vid prisrevideringar, där kundens förhandlingsutrymme är

begränsat. De föreslagna åtgärderna leder sannolikt till att kundens position stärks gentemot fjärrvärmeleverantörerna. Det måste i sammanhanget understrykas vikten av att inte heller slutkonsumenterna missgynnas. Det är viktigt att det finns möjligheter för kunderna och konsumenterna att jämföra priser både mellan olika fjärrvärmeleverantörer och mellan olika uppvärmningsformer. Priserna för fjärrvärme har under de senaste åren kraftigt ökat i Stockholm. Eftersom fjärrvärmeföretagen verkar i en monopolsituation är det viktigt att bevaka kostnadsutvecklingen för att överväga om prisreglering kan bli nödvändig i framtiden. Det bör påpekas att fjärrvärmetaxan bör ha en stor rörlig del som befrämjar energisparande. Den bör dessutom vara tydlig och förutsägbar.

Utvecklingen på området visar att de privatiseringar av kommunala energibolag som har skett på många håll i landet varit negativa. Det beror bl.a. på att bolagen måste få avkastning på de investeringar som de gjorde när de köpte verksamheten av kommunerna, dvs. en naturlig och självklar effekt av att en kommun avhänder sig viktig infrastruktur. I de kommuner där energibolaget är kvar i offentlig ägo är priserna också avsevärt mycket lägre än i de kommuner energibolagen har privata ägare. Därutöver har marknaden uppvisat en prisutveckling som inte är motiverad utifrån nedlagda investeringar, dvs. kopplingen är istället de höga avkastningskraven i de enskilda privata bolagen. I Stockholm har fjärrvärmepriserna stigit med över 40 procent de senaste fem åren. Detta visar värdet av att bevara strategiska resurser i offentlig regi, inte minst när det handlar om naturliga, lokala monopol, som fallet är med fjärrvärme.

Förslaget om att inrätta en tillsynsmyndighet med tillhörande nämnd är bra och leder även det till att kundernas trygghet förbättras. Utredningens förslag när det gäller möjligheterna till tredjepartstillträde anser jag i det här läget är väl avvägda.

Jag är positiv till förslagen att fjärrkyla i lagen behandlas på samma sätt som fjärrvärme, eftersom vi ser att detta område kan komma att utvecklas. Vilka miljökonsekvenser och kostnader en sådan utveckling kan medföra har vi idag inte tillräcklig kännedom om och därför är det viktigt att dessa frågor utreds vidare. Produktion av fjärrkyla utnyttjar ofta gemensamma resurser såsom sjöar, varför det krävs en tydligare reglering. Vatten är globalt sett och i andra sammanhang ingen fri resurs, vilket föranleder en diskussion om hur vattenuttaget kan regleras på lämpligt sätt.

Slutligen vill jag lyfta fram att storskaliga fjärrvärmesystem alltid måste vägas mot alternativ för att säkerställa att energisystem baseras på förnybara bränslen och leder till minskad energiförbrukning. Småskaliga fjärrvärmeanläggningar liksom andra uppvärmningsformer kan i vissa fall vara att föredra.

Jag föreslår med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Som svar på remisserna "Skäligt pris på fjärrvärme" (SOU 2004:136) samt "Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden" (SOU 2005:33) översänds och åberopas denna promemoria.
2. Protokollat i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 28 juni 2005

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (båda m) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. i huvudsak godkänna föredragande borgarråds förslag
2. därutöver anförda följande

Det senaste årtiondet har många olika infrastrukturella nät öppnats för konkurrens. Flygsektorn har avreglerats, bredbands-, telefoni och TV-överföring liksom elnätet har öppnats för konkurrens. Det har överlag varit till konsumenternas fördel när konkurrens blivit möjlig inom dessa områden.

Prissättningen för fjärrvärme är svår att reglera, som påvisas i utredningen, om det inte kan skapas en sund marknad. Ett fåtal stora aktörer dominerar och Stockholms stad är genom sitt agande och konsortieavtal inom Fortum en av dessa. Därför bör lagstiftningen verka i riktningen för att möjliggöra för fjärrvärmekunder att själva påverka valet av leverantör i större utsträckning än i dag.

Den monopolliknande situation som i dag finns på denna del av energimarkanden är menlig för konsumenten och bör brytas. Det faktum att det i stor omfattning är kommuner som har dessa monopol gör inte monopolen bättre.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Sten Nordin*, *Mikael Söderlund* och *Kristina Ahlental* (alla m), *Lotta Edbolm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har remitterat betänkandena ”Skäligt pris på fjärrvärme” (SOU 2004:136) och ”Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden” (SOU 2005:33) till Stockholms stad för yttrande.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret samt till Stockholms Stadshus AB för synpunkter.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har remitterat fjärrvärmeutredningens betänkanden ”Skäligt pris på fjärrvärme” (SOU 2004:136) och ”Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden” (SOU 2005:33) till Stockholms stad för yttrande.

Inom staden har ärendena remitterats till stadsledningskontoret där det har beretts av infrastrukturavdelningen.

Bakgrund

Regeringen tillsatte i december 2002 en särskild utredare med uppdrag att se över fjärrvärmens konkurrenssituation på värmemarknaden, föreslå åtgärder för att bättre skydda konsumenter mot oskälig prissättning och analysera om det är lämpligt att införa tredjepartstillträde på fjärrvärmemarknaden. Utredningen har genom en rad betänkanden utrett ovanstående frågor och föreslår förändringar för att reglera marknaden och främja en effektivare energianvändning i högeffektiva fjärrvärmeverk. De nya reglerna samlas i en ny speciallag, fjärrvärmelagen och en myndighet föreslås utöva tillsyn. Myndighetens uppgifter kan t.ex. handhas av Energimyndigheten och finansieras med hjälp av det resurstillskott som energimyndigheten erhållit i senaste budgetpropositionen.

Nedan återges i korthet utredningens ställningstaganden, betänkandena finns att läsa i sin helhet på <http://www.regeringen.se>

Med syfte att öka kundens trygghet mot överpriser m.m. föreslår utredningen att fjärrvärme-företag ska ges skyldighet att ekonomiskt särredovisa fjärrvärmedelen av verksamheten från annan verksamhet som eventuellt förekommer i bolaget. Företagen skall också leverera ett antal nyckeltal som speglar verksamheten och relationen mellan kostnad och pris.

Fjärrvärmekunder skall ges rätt att på begäran förhandla med leverantör, antingen i samband med anslutning eller vid ensidig villkorsändring under löpande avtalstid. Kunden står normalt i styrke- och informationsmässigt underläge i förhållande till leverantören. För att råda bot på detta faktum och för att kundens påverkansmöjlighet inte enbart ska vara av formell art vid förhandlingar och tvister skall möjlighet finnas att tillkalla en tredje neutral part som kan pröva ärendet. Utredningen föreslår därför att en fjärrvärmenämnd inrättas, nämndens sammansättning utses av regeringen och finansieras med hjälp av en tillsynsavgift som debiteras fjärrvärmeleverantörer i förhållande till volymen av levererad värme/kyla.

Utredningen redovisar en genomgång av metoder för prisreglering med tillhörande konsekvenser. Utredningen konstaterar också att oavsett vilken metod som väljs har den olika negativa och positiva återverkningar för olika områden varför man bör undvika att falla tillbaka på olika prisregleringsmetoder för att trygga kundens ställning gentemot leverantören. Utredningen anser att de åtgärder som föreslås utgör tillräcklig grund för kundens trygghet i förhållande till leverantören varför prisreglering inte förslås.

För att öka konkurrensen och förbättra kundens valmöjligheter på fjärrvärmemarknaden

behandlar utredningen frågan om tredjepartstillträde till fjärrvärmenät. Utredningen föreslår inte att det ska finnas lagstadgad rätt för tredje part att leverera värme eller kyla till slutkund i annans ledningsnät. Däremot bör det införas regler där nätägaren åläggs skyldighet att förhandla med potentiell leverantör av värme eller kyla. Leverantörer som kan komma ifråga är främst processindustrier, anläggningar för avfallsförbränning eller stora kunder med överskott av värme- eller kyla.

För att underlätta för kommuner att driva fjärrvärmeverksamhet effektivt föreslår utredningen ett undantag från kommunallagens lokaliseringsprinciper. Undantaget innebär att fjärrvärmeverksamhet får bedrivas utanför kommungränsen. Fjärrvärmeverksamheten utanför den egna kommunen får bedrivas i geografisk närhet till företagets fjärrvärmeverksamhet inom den egna kommunen i syfte att uppnå en mer ändamålsenlig verksamhet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret har tagit del av utredningarna och konstaterar att det mycket omfattande materialet till stor del rör teknikaliteter som vi finner att andra är lämpligare att ge synpunkter på. Med anledning av den korta svarstiden har det inte heller givits möjlighet att inhämta underhandssynpunkter från lämpliga förvaltningar inom staden. Trots detta konstaterar vi, efter att ha tagit del av fjärrvärmeutredningens två betänkanden, att de förslag som utredningen lägger är otydliga och i viss mån oklart underbyggda. Med anledning av de förslag som stadsledningskontoret uppfattar att utredningen lägger görs därför följande kommentarer.

Stadsledningskontoret delar utredningens huvudsakliga ståndpunkt att fjärrvärme är bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Fjärrvärme har hög verkningsgrad, är säkert och resurssnålt samtidigt som det finns möjlighet att utnyttja tillgängliga biobränslen, avfallsbränslen och spillvärmeströmmar från t.ex. industrier.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom utredningens ambition att förbättra kundens relation till sin fjärrvärmeleverantör genom en rad förslag. Det faktum att en kund låser fast sig vid en leverantör för lång tid framöver i form av kännbara investeringar får konsekvenser i förhandlingssituationer och vid prisrevideringar där kundens förhandlingsutrymme är begränsat. De föreslagna åtgärderna leder sannolikt till att kundens position stärks gentemot fjärrvärmeleverantörerna.

Stadsledningskontoret är medvetet om de problem som medföljer olika typer av prisregleringsmekanismer. Trots det bör det påpekas att vilken taxekonstruktion som fjärrvärmebolagen än väljer bör taxan ha en stor rörlig del som befrämjar energisparande, den bör dessutom var tydlig och förutsägbar.

Förslaget om att inrätta en tillsynsmyndighet med tillhörande nämnd är bra och leder även det till att kundens trygghet förbättras. Stadsledningskontoret vill dock påpeka vikten av att inte bygga upp onödigt stora administrativa funktioner som är resurskrävande. Myndigheten och nämnden föreslås finansieras genom både tillsynsavgifter och skattemedel vilket ju i slutändan belastar både skattekollektivet och fjärrvärmekollektivet.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB:s remissvar daterat den 17 juni 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen har aktivt deltagit i arbetet med Fortum Värme's remissvar, vilket i allt väsentligt överensstämmer med branschföreningen Svensk Fjärrvärme's remissvar.

Fortum Värme anser att utredaren till största delen gjort en rimlig avvägning mellan de olika intressen som han haft att ta hänsyn till. Koncernledningen har inget i sak anförat utöver vad Fortum Värme framfört i sitt förslag till remissvar.

I den underremiss som Stockholms Stadshus AB har utsänt till ett antal dotterbolag har följande synpunkter inkommit.

AB Stockholmshem

Synpunkter på fjärrvärmeutredningens förslag

Fjärrvärmepriset i Stockholm har ökat med drygt 40 % sedan sommaren 2000. Detta är en följd av följande tre faktorer:

- avregleringen 1996 som möjliggjorde att självkostnadspris ersattes med marknadspris
- försäljningen av Stockholm Energi med innebörd att Stockholms stad inte längre kan påverka priset på fjärrvärme
- den gröna skatteväxlingen som driver upp oljepriset, olja är det bränsle som mest styr Fortum Värme när marknadspris på fjärrvärme fastställs, därtill kommer att världsmarknadspriset på olja har ökat kraftigt.

Fortum Värme kan därför ta betalt för fjärrvärmen som om den hade producerats med olja utan att själv behöva använda någon olja.

Fjärrvärmeutredningens uppdrag kan i korthet sammanfattas i att öka konkurrensutsättningen av fjärrvärmen i syfte att begränsa prisökningarna.

Ökad konkurrens

a. Förhandling om tredjepartstillträde till näten

Av utredningen framgår att det inte är realistiskt att vänta någon ökad konkurrens inom ett fjärrvärmeföretags distributionsområde från andra leverantörer. Någon ovillkorlig rätt till **tredjepartstillträde** till näten föreslås inte av bl.a. detta skäl. Intresset från t.ex. potentiella industriella spillvärmeleverantörer är svagt.

Den ökade konkurrensen kommer därför enbart från fjärrvärmeköparens möjlighet till egenproducerad värme för köparens eget fastighetsbestånd. Det är med denna värme som fjärrvärmeleverantören måste kunna konkurrera och det är den konkurrensen som behövs för att begränsa priset på fjärrvärme.

Om fjärrvärmeköpare har rätt att få egenproducerad värme överförd på leverantörens nät kan dessa etablera egna värmecentraler i blockcentralstorlek, 10-50 MW, i t.ex. industriområden för leverans av värme till det egna beståndet av byggnader. En sådan etablering får inte de negativa tekniska konsekvenser som en ny stor basproduktionsanläggning får enligt utredningen. När en sådan etablering övervägs visas att Fortum Värmes prissättning är monopolistisk med för höga priser som följd. I en sådan situation verkar det besynnerligt att inte kunna ge den nya producenten rätt att använda nätet med hänsyn till regeringsformens egendomsskydd för fjärrvärmeleverantören. Det är ju istället leverantören som då utnyttjar sin gentemot en stor del av fjärrvärmeköparna, monopolistiska ställning till att genom för höga priser "stjäla" från dem.

Även om det är rimligt att en stor ny producent av basvärme inte skall ha rätt att använda fjärrvärmeleverantörens nät så borde det vara skäligt att fjärrvärmeleverantörens kunder skall själva få producera värme och ha rätt att via leverantörens nät få denna transporterad till de egna förbrukningsställena.

Twistlösningsmekanismen bör vid förhandling enligt 9 § (tredjepartstillträde) därför kunna utlösas även på ansökan från endast den ena parten, om denna part är förbrukare av fjärrvärme som levereras från den andra partens nät.

När en sådan ansökan inlämnas är det ett tecken på att fjärrvärmeleverantörens priser är alltför höga. Förhandlingar som kommer till stånd i den situationen kommer sannolikt medföra sänkta priser med följd att någon ny värmecentral inte behöver uppföras. Därmed har en potentiell konkurrens satt en övre gräns för fjärrvärmepriset.

b. Förhandling om pris och effekt m.m

Enligt den föreslagna fjärrvärmelagens 18 § är en fjärrvärmeleverantör skyldig att förhandla med den köpare som begär detta om bl.a. pris, effekt och allmänna avtalsvillkor.

Eftersom en ökad konkurrens för fjärrvärmen i huvudsak endast kan komma från köparnas egenproduktion av värme är det avgörande att köparnas möjligheter att konkurrera med fjärrvärme på marginalen underlättas. Fjärrvärmens konkurrensförmåga för basvärmeleveranser är synnerligen stor, dess förmåga att konkurrera med toppvärmeleveranser, d.v.s. tillskotten när det är kallt ute är begränsad. För att köpare inte av leverantören även fortsättningsvis skall påtvingas höga kostnader för toppvärmeleveranser, som till en lägre kostnad kan produceras av köparen själv, måste det stå varje köpare fritt att producera en del värme själv. Med en rationell prissättning från leverantörens sida så kommer denne att leverera basvärmebehoven med hjälp av avfall, flis, värmepumpar och kraftvärme, medan en del fastighetsägare kommer att ha egen värmeproduktion för användning vid hög belastning.

En sådan utveckling medför ett bättre utnyttjat distributionsnät som överför en kraftigt ökad energimängd med lägre kostnader som en följd. Detta kommer såväl leverantörer som köpare av fjärrvärme till nytta.

En förutsättning för en ökad konkurrens enligt ovan är att den köpare som väljer att producera en del värme i egen regi inte prisdiskrimineras av leverantören utan objektiva skäl eller ges andra avtalsvillkor än den som köper hela sitt värmebehov från fjärrvärmeleverantören. Sådant agerande från leverantörens sida är visserligen förbjudet enligt konkurrenslagen. För att underlätta för köparna bör även den föreslagna fjärrvärmenämnden även ha kunskap att bedöma konkurrensmässiga frågor inom uppvärmningsområdet.

I övrigt så anser jag att utredaren, Bengt Owe Birgersson, har föreslagit det som är rimligt och möjligt för att stärka fjärrvärmeköparnas situation mot bakgrund av det ofördelaktiga läge som dessa försatts i som en följd av de åtgärder som nämnts inledningsvis. Köparna kommer dock att förbli den svagare parten även om åtgärderna genomförs.

AB Svenska Bostäder

Efter att ha tagit del av de båda betänkandena är Svenska Bostäders uppfattning, att förslagen förbättrar vår ställning som fjärrvärmekonsument. Genom den föreslagna öppna redovisningen och motivering av prissättning, ges möjlighet till jämförelse med andra fjärrvärmeleverantörer för bedömning om taxornas skälighet. Förslaget på inrättande av speciell fjärrvärmenämnd för tvistlösning och medling i exempelvis prissättningsfrågor anser vi också gagna Svenska Bostäder.

Vad gäller den sk tredjepartstillträdet, berör inte detta Svenska Bostäder i enlighet med nuvarande avtalsform med Fortum Värme. Vi stöder dock principiellt, de synpunkter vårt systerbolag AB Stockholmshem anfört i sitt remissvar.

AB Familjebostäder

Familjebostäder har inte någon möjlighet att avge något meningsfullt remissvar på så kort tid. Däremot har vi haft kontakter underhand med utredaren.

Rent allmänt känner vi en oro för fjärrvärmekostnadernas utveckling under senare år. Det är tydligt att produktionen inte längre lyder under något självkostnadsrekvisit. Alla åtgärder som lindrar riskerna vid ett i praktiken fungerande monopol är välkomna.